

PROGRAM ADAPTACYJNY

PRZEDSZKOLA

W DRAWSKU POMORSKIM

CELE I ZADANIA PROGRAMU WSTĘPNEJ ADAPTACJI

1. Cele

- ułatwianie nowoprzyjętym do przedszkola dzieciom, startu przedszkolnego poprzez wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka w aspekcie społecznym, zgodnie z jego możliwościami rozwojowymi;
- wspomaganie dziecka w procesie przystosowania do życia w warunkach przedszkolnych poprzez umożliwienie mu poznania nowego otoczenia w poczuciu bezpieczeństwa;
- ujednolicenie oddziaływań wychowawczych domu i przedszkola;
- nawiązywanie relacji rodzic – nauczyciel, ułatwiającej dalszą współpracę;
- integracja rodziców między sobą;
- przygotowanie rodziców do udzielania dziecku wsparcia psychicznego i pomocy w procesie przystosowania;
- poznanie przez rodziców personelu przedszkola, panujących reguł, atmosfery – dzięki temu obniżenie lęku rodziców przed oddaniem pod opiekę personelowi przedszkola;
- poznanie innych dzieci już uczęszczających do przedszkola.

2. Zadania przedszkola w zakresie adaptacji

Pierwszym środowiskiem znaczącym w edukacji dziecka jest przedszkole. Warunkiem wstępnym i koniecznym do tego, aby dziecko mogło bez ograniczeń korzystać z oferty edukacyjnej przedszkola jest jego przystosowanie do nowego środowiska, bo tylko wówczas może ono wykorzystywać w pełni swoje szanse rozwojowe. Dziecko można włączać w to środowisko na dwa sposoby. Jeden, który jest najpowszechniej stosowany w naszych warunkach oświatowych polega na tym, że dziecko samo przystosuje się do przedszkola bez wyraźnego udziału rodziny i specjalnego programu adaptacyjnego ze strony przedszkola. Drugi sposób polega na zastosowaniu planowego i celowego programu przedszkola włączającego w swoje środowisko dziecko przy współpracy jego rodziny. W wyniku tego programu dziecko otrzymuje przygotowanie do zmiany oraz wsparcie w procesie przystosowania się do nowego środowiska społecznego ze strony najbliższych i przedszkola.

Zadania podczas realizacji takiego programu są następujące:

- nawiązanie współpracy z rodziną w celu włączenia jej w przygotowanie dziecka do roli przedszkolaka;
- zapewnienie opieki i wspomaganie rozwoju w atmosferze akceptacji i bezpieczeństwa;
- wyrabianie orientacji czasowej w rozkładzie dnia w przedszkolu, przyswajanie wiedzy o przeznaczeniu i sposobie korzystania z różnych pomieszczeń, kształtowania poczucia przynależności do grupy przedszkolnej;
- uczenie nawiązania bliskiego i serdecznego kontaktu z innymi;
- uczenie sposobów radzenia sobie z własnymi emocjami, właściwego reagowania na przejawy emocji innych oraz kontrolowanie zachowań;
- pomoc w budowaniu pozytywnego obrazu własnego „Ja” i zaspokojeniu poczucia bezpieczeństwa;
- wzmacnianie więzi uczuciowej z rodziną, środowiskiem, w którym dziecko wzrasta;
- współdziałanie z rodziną (opiekunem) poprzez wspomaganie w wychowywaniu dzieci i przygotowaniu ich do podjęcia nauki szkolnej.

Pierwsze kontakty przedszkola z rodziną wychowanka powinny być nawiązane kilka miesięcy wcześniej przed rozpoczęciem roku szkolnego. Mają one zapoznać rodziców z organizacją i trybem życia w przedszkolu, przyszłymi nauczycielkami ich dzieci, z wymaganiami przedszkola oraz ukierunkować ich pracę z dziećmi jako przyszłymi przedszkolakami. Stwarzają one także możliwości swobodnej rozmowy i wymiany informacji pomiędzy zainteresowanymi. Z kontaktów tych korzyść odnoszą zarówno rodzice, dzieci jak i przedszkole. Rodzice zyskują spokój, mają możliwość wyjaśnienia swoich możliwości, zastrzeżeń, otrzymują wskazania jak przygotować dziecko do zmiany. Oni bowiem w największym stopniu kształtują stosunek emocjonalny dziecka do przedszkola w jego początkowej fazie. Jest to dobry moment na rozpoczęcie współpracy pedagogicznej z rodzicami, gdyż w większości przejawiają oni zainteresowanie tym, co się będzie działo z ich dzieckiem w przedszkolu. Współdziałanie rodziców i nauczycieli przebiega w atmosferze zaufania i tworzy się wokół dziecka klimat życzliwości, akceptacji dla jego zachowań i zrozumienie dla jego problemów adaptacyjnych.

Przestrzeń, w jakiej będzie się poruszać dziecko samodzielnie w momencie przyścia do przedszkola, nastrocza wiele trudności. Jest ona z reguły dużo większa i inna od domowej. Obowiązują w niej inne rozwiązania komunikacyjne, inne zasady korzystania z łazienki, szatni. Powoduje to u dzieci poczucie zagubienia. Dlatego ważne jest, aby dziecko poznawało nowe otoczenie w poczuciu bezpieczeństwa w obecności najbliższej mu osoby, która objaśnia, pokazuje, zapoznaje z nauczycielką. Uzyskuje ono szereg istotnych dla siebie informacji z najbardziej znaczącego dla niego źródła – od rodziców. Nieznane dziecku środowisko powoli staje się bardziej przyjazne.

Najważniejsza jest sala zabaw, bo w niej najdłużej przebywają dzieci. Muszą one zobaczyć jak można się tam bawić. Nauczycielka w wyrazisty sposób pokazuje, że zabawa może sprawić wiele radości i wciąga do niej dzieci. Zainteresowane zabawą mniej odczuwają ból rozłąki.

Ważna jest łazienka, gdyż każde dziecko musi w niej załatwić swoje potrzeby. Oglądanie nie wystarczy, trzeba indywidualnie uczyć go korzystania z łazienki. Jeżeli dziecko ma szczęście bawić się w przedszkolu wspólnie z najbliższymi, problem zostaje rozwiązany gdyż musi ono nie raz korzystać z łazienki i uczy się tego przy pomocy rodziców.

Szatnia to pierwsze pomieszczenie, do którego wchodzi dzieci przybywając do przedszkola. Tam rozgrywa się dramat rozstania i radość ponownego spotkania. Dziecko ma tutaj zapamiętać miejsce przechowywania swoich rzeczy, czyli półkę i znaczek. Jest mu dużo

łatwiej, gdy pomagają rodzice. Dla trzylatka budynek przedszkola to zbyt wielka przestrzeń, dlatego trzeba dziecku stopniowo i mądrze pomagać w poznawaniu nowego otoczenia. Pomocne w przezwyciężaniu trudności adaptacyjnych dziecka jest wyrabianie u niego orientacji czasowej w rozkładzie dnia w przedszkolu. Doświadczenia dziecka w tym zakresie wiążą się z działaniem, podczas którego dziecko spostrzega zjawisko następstwa czasowego i uczy się przewidywania skutków działań. Dlatego chociaż częściowe zapoznanie dziecka z rodzajem czynności i rytmem dnia w przedszkolu z pewnością poprawi jego orientację w czasie i osłabi poczucie zagubienia i opuszczenia.

Rozbudzaniu zainteresowań dziecka przedszkolem sprzyja życzliwy i troskliwy stosunek nauczyciela do dzieci. Ważne jest, aby dostrzegł on w dziecku drugiego człowieka, pozwolił mu na swobodne, samodzielne poznawanie otoczenia i nawiązywanie kontaktów z dziećmi, dziećmi jednocześnie zachęcał do podejmowania różnorodnej działalności, wspólnych zabaw.

Podsumowując można stwierdzić, że rozpoczęcie edukacji przedszkolnej dla wielu dzieci oznacza pierwsze kontakty z dużą grupą społeczną. Ich jakość jest znacząca dla rozwoju i późniejszego funkcjonowania w różnych środowiskach. Dlatego przedszkole powinno być inicjatorem działań, które ułatwiają proces adaptacji do nowego otoczenia.

3. Oczekiwania do realizacji programu adaptacyjnego:

- dziecko bezstresowo staje się przedszkolakiem,
- rodzic ma poczucie bezpieczeństwa o swoje dziecko,
- rodzic współpracuje z przedszkolem – zna cele i zadania,
- dziecko czuje się bezpiecznie, mile i radośnie spędza czas w przedszkolu,
- ma koleżanki i kolegów, z którymi lubi się bawić,
- ma zaufanie do nauczycieli i pracowników przedszkola,
- wie, że może zwracać się do wszystkich o pomoc,
- wie, że może współdecydować o tym co będzie robić, w co się bawić,
- zna podstawowe zasady współżycia w grupie,

- rozumie, że pobyt w przedszkolu jest czasowy i zawsze kończy się powrotem do domu pod opiekę rodziców,
- wie, że jest ważne, każdy się z nim liczy,
- zna zasadę zakazu samodzielnego oddalania się od grupy.

Pierwsze dni w przedszkolu, pełne serdeczności stają się zazwyczaj początkiem wielu następnych radosnych spotkań. Start dzieci w usamodzielnianiu przebiega łagodnie, a pierwsze spotkania owocują stworzeniem w naszym przedszkolu atmosfery zaufania, radości i akceptacji każdego dziecka.

4. Plan adaptacyjny

1. Rekrutacja dzieci do przedszkola

- pobranie kart, odwiedzanie przedszkola;
- rodzice dzieci nowoprzyjętych otrzymują od przedszkola zaproszenie na spotkania adaptacyjne.
- wypełnienie „Karty informacyjnej o dziecku”.

2. Zorganizowanie prelekcji dla rodziców na temat: ”Trudności adaptacyjne dzieci”

- stworzenie okazji do rozmowy z psychologiem na nurtujące ich problemy, dotyczące wstępnej adaptacji dzieci.

3. Zorganizowanie „Wstępnej adaptacji”:

- zapoznanie z budynkiem i ogrodem przedszkolnym; - zapoznanie dzieci z nauczycielkami;
- udział dzieci w zabawach i działaniach edukacyjnych zespołowych, oraz indywidualnych na sali i terenie.
- stworzenie serdecznej atmosfery sprzyjającej zdobyciu zaufania dzieci i ich rodziców do naszego przedszkola.

4. Zapoznanie dzieci z rozkładem dnia w przedszkolu

- zwiedzanie przedszkola: zapoznanie z rozkładem sali, szatni, łazienki, holu;
- oswojenie dzieci z nowym dla nich miejscem i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa;
- umożliwienie rodzicom przebywania razem z dziećmi na sali - wspólne zabawy;
- regulowanie czasu pobytu dziecka w przedszkolu w zależności od sposobu reagowania na ten pobyt w pierwszych dniach bez mamy i taty;
- ścisła współpraca z nauczycielką, okazywanie zaufania do pracowników przedszkola.

5. Zorganizowanie cyklu spotkań integracyjnych dla całej grupy, w celu lepszego poznania się dzieci i wykształcenia w nich poczucia przynależności do wspólnoty grupowej.

6. Zawarcie kontraktu grupowego

Organizowanie każdemu dziecku uroczystego „Dnia Urodzin”- wszyscy solenizanci z danego miesiąca uczestniczą w imprezie pt.: „Urodziny w przedszkolu” wprowadzenie rodzinnego nastroju, lepsze zintegrowanie ze wszystkimi dziećmi i pracownikami.

Częste chwalenie i nagradzanie dzieci za najmniejsze osiągnięcia.

7. Zorganizowanie spotkania organizacyjnego z rodzicami - zapoznanie rodziców z :

- harmonogramem dnia dzieci w grupie;
- podstawą programową oraz przyjętym przez placówkę programem;
- programem dydaktyczno – wychowawczym na bieżący rok szkolny.

8. Ustalenie terminów kontaktów indywidualnych z rodzicami.

Założenie „zeszytu upoważnień do odbioru dzieci”

Aktualizowanie tablicy informacyjnej dla rodziców, zamieszczając :

- repertuar wierszy i piosenek do pracy z dziećmi;
- aktualności z życia grupy (zdjęcia z imprez i uroczystości grupowych);
- program imprez i uroczystości grupowych
- plan wycieczek
- Prawa i obowiązki dzieci

9. Nawiązanie stałej współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, w celu umożliwienia rodzicom indywidualnych kontaktów z psychologiem, pedagogiem i logopedą:

Ustalenie grafiku spotkań dla rodziców.

10. Przygotowanie ankiety dla rodziców na temat przystosowanie dziecka do przedszkola.

11. Organizowanie zajęć otwartych dla rodziców - umożliwienie obserwacji dzieci na tle grupy rówieśniczej, zaprezentowanie rodzicom metod pracy z dziećmi.

12. Organizowanie uroczystości i imprez przedszkolnych w celu zintegrowania rodziców z przedszkolem, zaprezentowanie efektów pracy nauczycieli z dziećmi.